



MOLDE KOMMUNE

Strategi for Smart Molde

Versjon 1.0 – juni 2020 (revideres innen 2021)



Innhold

Forord	3
1 Bakteppet	4
2 Mål	5
Måloppnåelse	6
3 Gjennomføring og organisering	6
3.1 Hva skal kjennetegne et Smart Molde-prosjekt?	6
Bærekraft	6
Samarbeid	6
Teknologi	7
3.2 Organisering	7
3.3 Metodikk og prosess	7
3.4 Temaområder	8
3.5 Virkemidler for realisering	8
3.6 Kommunikasjon	8
4 Vedlegg	9

Forord

I januar 2019 inngikk Molde kommune og Smart Innovation Norway en 3-årig samarbeidsavtale for å drive programmet Smart Molde i tett samarbeid. Viktige eksterne samarbeidspartnere for programmet er NCE iKuben og ProtoMore.

Smart Molde skal bidra til en bærekraftig næringsutvikling og øke sysselsettingen i Molde. Programmet tar utgangspunkt i innbyggernes behov, og tar i bruk bærekraftige metoder og løsninger for å gjøre Molde til et bedre sted å leve, bo og arbeide.

Det er i prosessen etablert en styringsgruppe og en programgruppe som skal initiere prosjekter for å utvikle og implementere innovative og bærekraftige løsninger i Molde. Strategien for Smart Molde angir retningen for programmet og er et rammeverk for gjennomføring av arbeidet. Strategien skal ses som en veiviser, av og for aktører i samfunnet. I utviklingen av strategien har innbyggere, næringsliv og akademia blitt invitert til å komme med innspill, i tillegg til tverrfaglig involvering i kommuneorganisasjonen.

Styringsgruppen for Smart Molde,
Molde 29. april 2020

Arne Sverre Dahl
Styringsgruppeleder
Kommunedirektør, Molde
kommune

Kolbjørn Heggdal
Styreleder, Molde
Næringsforum

Thor Moen
Leder Smarte Byer og
Samfunn, Smart Innovation
Norway

Steinar Kristoffersen
Rektor, Høgskolen i Molde

Hilde Aspås
Daglig leder, NCE iKuben

1 Bakteppet

FNs 17 bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. For å oppnå dette kreves innsatser på alle nivåer, ikke minst på lokalt nivå.¹

FN har satt Bærekraftige byer og samfunn som et av verdens viktigste bærekraftsmål (mål 11) i Agenda 2030. Smarte byer og samfunn er et begrep som brukes over hele verden, og som forklarer hvordan byer skal utvikles til å bli bærekraftige og moderne samfunn der både økonomiske, sosiale og miljømessige verdier gjennomsyrer alt vi gjør og skaper. Det setter innbyggerne i sentrum, og tar i bruk ny teknologi, innovative metoder, samarbeid, og samskaping for å bli mer bærekraftige, attraktive, produktive og tilpasningsdyktige.

I intensjonsavtalen for nye Molde kommune er et av målene for kommunen: *En innovativ og fremtidsrettet kommune som ønsker fornyelse og tar i bruk ny teknologi for å sikre bedre, mer miljøvennlige og effektive tjenester.*² Molde kommune er en del av Møre og Romsdal fylkeskommune sin satsing «Bærekraftfylket Møre og Romsdal», hvor fylkeskommunen har inngått en samarbeidsavtale knyttet til FN sitt smartby program. Her vil en benytte metoden som er utviklet i «U4SSC», et FN støttet program som ved bruk av nærmere 100 indikatorer (KPI), måler status i kommunen i henhold til FN sine bærekraftsmål. Dette er en satsing som vil kunne samle fylket om en felles retning i samfunnsplanlegging og -utvikling. Kommunene har en nøkkelrolle for å styre utviklingen i bærekraftig retning. Tverrfaglig og tverrsektoriell innsats gjennom tett samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor vil her være en viktig forutsetning.



¹ En kort sammenfatning av internasjonale og nasjonale overordnede mål og strategier for bærekraftig utvikling

² <https://www.nyemolde.no/getfile.php/3769289.2521.ebeypxtpd/Intensjonsavtale+mellom+Molde-Midsund-Neset+september+2016.pdf>

2 Mål

- **Smart Molde skal bidra til økt samarbeid, involvering og deling mellom kommune, næringsliv, akademia og innbyggere.**
 - **Indikatorer:** Antall eksterne deltagere i styrings- eller prosjektgruppe, antall gjennomførte og påbegynte samarbeidsprosjekt. Antall offentlige datasett som er gjort tilgjengelig for innbyggere og bedrifter.
- **Smart Molde skal bidra til forskning, utviklings- og innovasjonsarbeid.**
 - **Indikatorer:** Antall søknader til virkemiddelapparatet, antall studentoppgaver som relaterer til Smart Molde-prosjekter, antall Smart Molde-aktiviteter som involverer forsknings aktører på program- eller prosjektnivå. Antall Smart Molde-aktiviteter som gjennomfører innovasjonsprosesser.
- **Smart Molde skal bidra til økt tjenesteinnovasjon i Molde kommune.**
 - **Indikatorer:** Årlig kvalitativ undersøkelse på hvordan Smart Molde programmet bidrar til økt innovasjon innen og mellom ulike fagområder i kommunen, antall workshops der flere enn to fagområder er representerte, antall tjenestetilbud eller prosesser som er foreslått revidert i gjennomførte eller påbegynte prosjekter
- **Smart Molde skal stimulere til eksperimentering, testing og demonstrering av ny teknologi, nye tjenester til innbyggerne og nye typer forretningsmodeller.**
 - **Indikatorer:** Antall gjennomførte eller påbegynte prosjekter som tar i bruk ny teknologi, nye tjenester eller nye forretningsmodeller, antall utviklete prototyper i prosjektene, antall implementerte løsninger i prosjektene
- **Smart Molde skal bidra til økt kunnskap og engasjement hos innbyggere på bærekraftige valg og løsninger.**
 - **Indikatorer:** Antall presentasjoner om Smart Molde på forskjellige arenaer lokalt, nasjonalt og internasjonalt, antall publiserte artikler om programmet og prosjekter (kommunens og partners hjemmesider og sosiale mediekanaler og medier), antall deltakere i åpne workshops, resultat fra deltakerundersøkelser ved åpne workshops, oppfølgende undersøkelser med deltakere i åpne workshops rundt ev endret atferd
- **Smart Molde skal bidra til bærekraftig næringsutvikling og økt sysselsetting.**
 - **Indikatorer:** Antall bedrifter som deltar i prosjektene, antall gjennomførte anskaffelser som er sertifisert eller dokumentert ihht valgte standarder for bærekraftig utvikling. Kriterier for innkjøp må utarbeides der det legges vekt på bærekraft og innovasjon.
 - **Indikatorer:** Antall bedrifter som deltar i prosjektene, antall gjennomførte anskaffelser som er sertifisert eller dokumentert ihht valgte standarder for bærekraftig utvikling. Innovative anskaffelser. Innkjøpsstrategien må stimulere til næringsutvikling.
- **Smart Molde skal bidra til å oppfylle de nasjonale klima- og miljømålene.**
 - **Indikatorer:** Grad av oppfyllelse av FN KPI:er på klima og miljø (via U4SSC-programmet) som rapporteres årlig

Måloppnåelse

Gevinster måles på prosjektnivå. En plan for gevinstrealisering utarbeides for hvert prosjekt, og skal følges opp gjennom hele prosjektets varighet.

Et vellykket prosjekt oppfyller kriteriene for et Smart Molde-prosjekt, samt at vi ser gevinster og merverdi sammenlignet med lignende prosjekt organisert utenfor Smart Molde.

3 Gjennomføring og organisering

3.1 Hva skal kjennetegne et Smart Molde-prosjekt?

Det pågår kontinuerlig utvikling- og innovasjonsprosjekter, både i det offentlige og private. For å skille disse fra spesifikke smartby-prosjekter legger vi til grunn følgende kriterier: et Smart Molde prosjekt kjennetegnes ved at prosjektet er **bærekraftig**, at det utføres i **samarbeid** med flere ulike samfunnsaktører og at det tar i bruk **teknologi** på en innovativ måte.

Bærekraft

FNs 17 bærekraftsmål og Brundtlands-kommisjonens definisjon på bærekraftig utvikling – sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, skal legges til grunn for Smart Molde prosjektene.

- **Sosial bærekraft**

Sosial bærekraft handler om at alle skal føle seg inkludert og likestilt i lokalsamfunnet de tilhører. Det handler også om at innbyggerne skal ha et godt helsetilbud, en sosial trygghet og mulighet til å mestre sin egen hverdag.

- **Økonomisk bærekraft**

Økonomisk bærekraft handler om å ha gode rammevilkår for næringslivet. Det skal derfor legges til rette for å skape, bygge og utvikle slik at næringslivet skaper økonomisk vekst i samfunnet. En viktig del er også at så mange som mulig er i jobb og kan delta i arbeidslivet. Vi skal planlegge for god økonomi både for menneskene og samfunnet. Kan innbyggerne bidra med sine ressurser vil dette være bærekraftig både for kommunen og lokalsamfunnet.

- **Miljømessig bærekraft**

Miljømessig bærekraft handler om at vi må ta vare på naturmangfoldet og bruke jordens ressurser effektivt for å hindre videre global oppvarming og sikre et helsemessig, trygt og godt miljø for mennesker, dyr og natur. Vi må tilpasse oss endringene i samfunnet, bruke arealene våre på en god måte og være sparsomme med ressurser som energi, vann og materialer.

Samarbeid

Samarbeid i Smart Molde handler om at offentlig sektor, akademia, næringsliv og innbyggere møtes på like vilkår i felles arenaer og løser samfunnsutfordringer sammen. Et godt samarbeid på tvers av fagområder, aktører og sektorer er en forutsetning for å utvikle gode og smarte løsninger.

Prosjektene i Smart Molde skal også ta utgangspunkt i innbyggernes og brukernes behov, og involverer disse i utviklingen av løsninger. Samarbeid og samskaping kan foregå gjennom

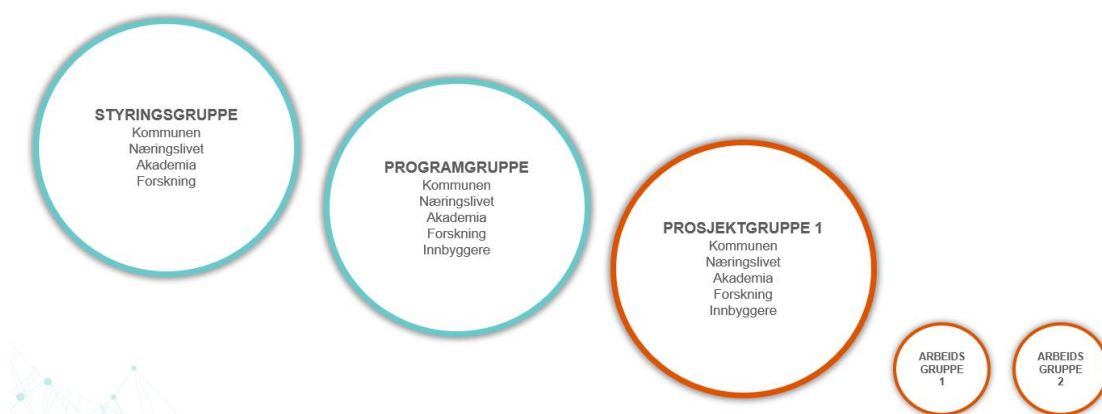
deltakelse på åpne workshops, datainnsamling, målinger og dialog. Det er også viktig at samarbeid etableres med andre kommuner, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt for at Molde skal bli og oppfattes som smart.

Teknologi

Smart anvendelse av teknologi og data, i kombinasjon med samskaping, kan bidra til å forbedre offentlige tjenester, fremme mer effektiv ressursbruk, øke produktiviteten og gjøre byen mer attraktiv og miljø- og klimavennlig. Den nye delingskulturen og bruken av nettverksbaserte plattformer som kobler mennesker sammen er eksempler som har blomstret opp ved hjelp av internett og teknologi. I Smart Molde vil teknologi inngå i prosjektene, enten gjennom utviklingen og bruken av ny teknologi, eller å bruke eksisterende teknologi på nye måter.

3.2 Organisering

Et smart by- og samfunnsprogram må organiseres hensiktsmessig. Arbeidet må koordineres og ledes, slik at nødvendig kompetanse sikres, og at programmet er åpent og tilgjengelig for alle som ønsker å bidra. Aktører innen akademia, næringsliv, kommune og innbyggere er invitert til tett samarbeid, og er derfor representert i Smart Molde programmet på alle nivåer, se Figur 2.



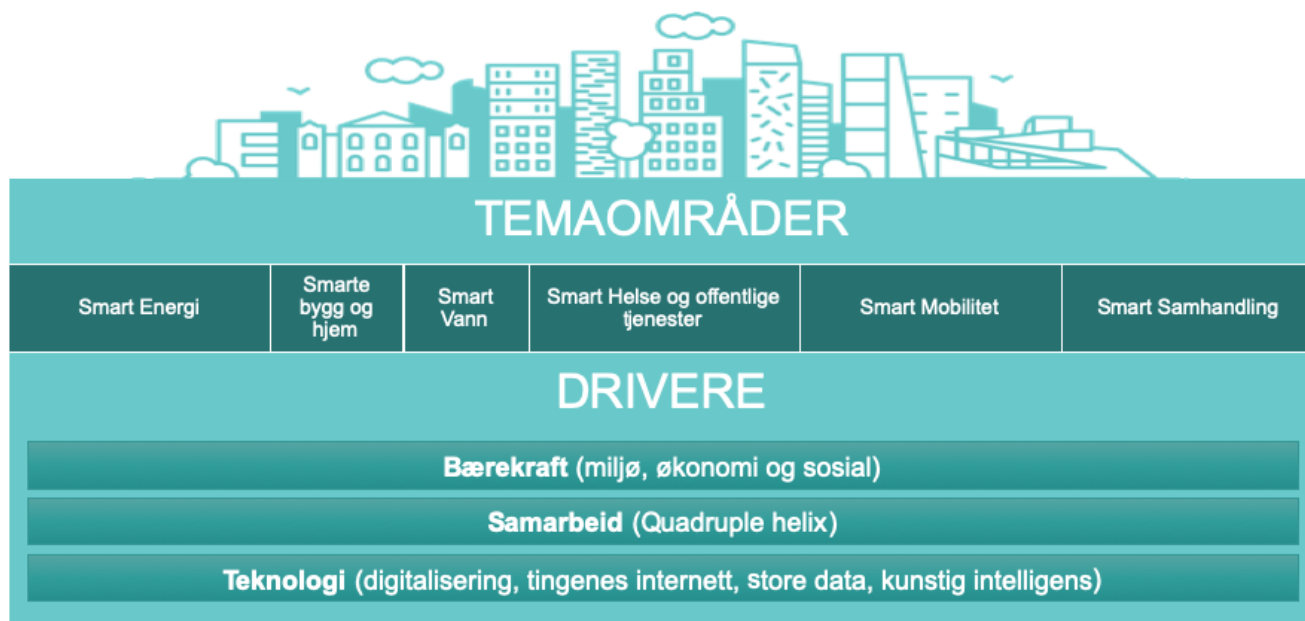
Figur 2: Organisering av Smart Molde

3.3 Metodikk og prosess

Smart Molde skal være transparent i arbeidsmetode gjennom økt fokus på samarbeid og deltakelse. Programmet åpner også for at andre samfunns- og næringsaktører kan utvikle prosjekter gjennom å gi forslag og ideer til programgruppen. Alle prosjekter vil ha en prosjekteier, prosjektleder og prosjektgruppe, med medlemmer fra både akademia, offentlig og privat sektor samt innbyggere. Kommunen vil kunne fylle flere ulike roller; fra å være initiativtaker, deltager eller tilrettelegger til å ha en helt nøytral rolle.

Smart Molde vil legge til rette for et samfunn hvor alle kan bidra, og representerer et tankesett og en ny måte å arbeide på. Prosjektene som initieres skal gi oss kunnskap og innsikt om en kultur og arbeidsmetodikk som kan overføres til hele samfunnet, gjennom å etablere arenaer med tverrfaglig deltagelse i prosjekter og aktiviteter. Prosesser må være behovsdrevet og ha en innovativ vinkling.

3.4 Temaområder



Disse seks temaområdene har blitt utviklet av Smart Innovation Norway sin avdeling for Smarte Byer og Samfunn. Områdene har blitt utviklet gjennom benchmarking av internasjonale erfaringer på smartby arbeid, og Smart Molde har valgt at benytte seg av områdene som grunnlag for å utvikle konkrete prosjekter. Til denne strategien følger det vedlagt en prosjektoversikt³.

3.5 Virkemidler for realisering

Noen prosjekter kan trenge ekstra ressurser for realiseres. For å møte denne utfordringen skal Smart Molde, i samarbeid med Smart Innovation Norway, kartlegge relevante virkemidler for å realisere prosjektene. Kommuner, akademia og næringsliv må benytte seg av eksisterende drifts- og investeringsmidler i et smartby program sammen med de midler en kan hente ut fra virkemiddelapparatet.

3.6 Kommunikasjon

Det er utarbeidet egen kommunikasjonsstrategi for Smart Molde⁴. I korte trekk skal kommunikasjonen bidra til å:

- Skape kjennskap, tillit og engasjement hos innbyggerne
- Synliggjøre og forankre programmet internt og eksternt
- Skape en åpen, aktiv og deltakende dialog og delingskultur
- Kontinuerlig synliggjøre effektene og resultatene av programmet

³ Se vedlegg 2 for beskrivelse av Smart Molde sin prosjektportefølje.

⁴ Se vedlegg 5 for Smart Molde kommunikasjonsstrategi.

Kombinasjonen mellom fysiske møteplasser og digitale flater vektlegges, og vil gi oss et bredt utgangspunkt for interaksjon og dialog med de aktuelle målgruppene. Kommunikasjonen skal bidra til å involvere og engasjere innbyggerne fra start i prosjektene for å sikre at prosjektene skaper verdi for innbyggerne, og forankre de endringer prosjektene fører til.

4 Vedlegg

Vedlegg 1: Overordnede mål og strategier for bærekraftig utvikling og digitalisering

Vedlegg 2: Prosjektporteføljen i Smart Molde, pr tiden

Vedlegg 3: Årshjul og handlingsplan 2020

Vedlegg 4: Idebibliotek – gode ideer fra Moldesamfunnet

Vedlegg 5: Kommunikasjonsstrategi for Smart Molde